

Dve siroti
Roman

— No, mati, vdovec se vrača; Marjana je v peklu!...
— Kaj se je zgodilo z njo? — je vprašala Frochardka začudeno
— Hotela se je iztrgati iz svojih krempljev, kakor je zadrževala. In pa še druge neumnosti so ji rojile po glavi... postati je hotela zopet pošteno dekline in da bo ta neumnost kronana, se je dala še zapreti... iz gole kreposti... šema neturna!
— Saj sem vedno pravila, da bo storiš žalosten konec, — je odgovorila Frochardka... Jasno je, da ni pri zdravi pameti Drugače si ne morem misliti, da bi zavrgla moža, kakršnen si ti, saj bi bila lahko ponosna nate.
— Rajši bo spala v zaporih Salpetriere...
— In morda pusti končno svoje kosti na Guyani. Tako lepo dekline, kot si mi pravil. Toda glej, Jakob, če boleha človek na poštenosti, mu ni pomoči, to je napaka v krvi.
— Sicer pa, vrag jo vzemi, kaj bi si belil glavo zavoljo nje!
— Prav imaš, angelček moj. Ker je pa pod ključem, si boš moral poiskati drugo. Ne boj se, mnogo jih bo, ki bodo zelo srečne...
— To ti rad verjamem; toda prvi, ki mi pride v roke, dam pošteno lekciono. S to nehvaležno Marjano sem bil premehak; zlorabila je mojo slabost; prav se mi godi; toda če bi jo dobil...
— In malo je manjkalo, da ni s pestjo razbil miže, ki se je na njo oprl s komolcem.
— Dobro! se je zasmejala Frochardka, — nikar tako ne razbijaj, da mi ne zbudiš podnajemnice.
— Kaj, podnajemnice? Kaj si pa zopet pobrala na cesti? Psička brez gospodarja? Treba ga bo takoj prodati krznarju, da napravi iz nje lepo krzno.
— Koža mojega psička je bela in metlika, dragi moj.
— Pokazala je v roko na podstrešje in pripomnila:
— Moja podnajemnica je tam gori...
— Med capami?
— Bivališče mi baš razkošno, toda kaj za to; gotovo se je počutila tam gori enako dobro kakor v palači in spala je na slami kot princesa...
— Jakob je vstal in stopil k stopnicam. Frochardka ga je prišla za roko.
— Hodi tiho, morda še spi... Lahko si jo pa ogledaš, ne bo se ustrašila, ker te ne bo videla.
— Zakaj pa ne, mati? Mene lahko pogleda vsaka.
— Slepca je, angelček.
— Ah, tako. Potem takem se mi pa ne mudi, jo bom že še videl... Ne, s stropimi pa nimam nobenega opravka. Glej, glej, torej si začela ustanavljati zavetišče za polabljenice. Sepasti in slepa, kmalu bomo imeli same pokveke, — se je smejala Jakob, ležeč na starem divanu, ki ga je bil kupil še oče.
— Pazi no, angelček, da mi ne pomučkaš praznične obleke
— Vzel je v culo povezano Luizinno obleko in jo podala sinu, rekoč:
— To bo za tisto, ki stopi na Marjano mesto.
— Pokazala mu je tudi Luizin nakit,

češ, to je pa dragocena reč, ki nikoli ne izgubi svoje vrednosti.
Jakob je potezkal nakit in odgovoril, da bi kazalo takoj prodati ga.
— Trgovski talent imaš, — se je zasmejala Frochardka. Toda te igračke lahko obdrživa. Zdej bomo zaslužili dovolj denarja, da nam nakita ne bo treba prodajati. Rada imam dragulje, — je pripomnila in si pomerila Luizine uhanke. — Poglej no, Jakob, ali mi pristojajo?
Toda »angelčku« je bila šinila v glavo nova misel.
— Koliko nam bo pa neslo, da imaš podnajemnico? — je vprašal.
— Izi; i z? z ov... rok anil euu m m mddd
— Nič se ne boj, toliko bom že imela, da bom lahko dajala svojemu Jakobu, kolikor bo hotel... Toda najprej ti moram pojasniti...
In Frochardka je sedla na prvo stopnico ter jela pripovedovati svojem sinu o vsem, kar se je zgodilo od prejšnjega večera, ko ga je bila zapustila v krčmi.
— No, ti imaš pa res pasjo srečo, mati!... Samo če bo gospodična našla... ono drugo, svojo sestro.
— Saj ni treba, da bi jo našla.
— No, ali jo hočeš naučiti peti?
— Kot pravega slavčika.
— Zares, ta bo živgolela, saj je slepa... Liščkom iztaknejo oči, da jim vcepijo zmisel za glasbo... Toda jaz sem zaspan, mati, lahko noč, spal bom kot ubit.
— Da, res, angelček, pozna se ti, da si zelo utrujen, saj si se vso noč zabaval... Lezi kar na svojo posteljo... in spi... Ta čas pa ukrotim svojega liščka.
Čez nekaj minut je Jakob že junaško smrčal.
Frochardka je odšla po stopnicah, krepko je sunila z nogo v vrata in stopila na podstrešje.
Luiza je klečala na postelji in vsa objokana molila.
— Kaj pa počenjaš, dušica? — je vprašala s hrupavim glasom... Če boš vedno takole spala, ti bodo slabo služile noge, ko bo treba mnogo hoditi...
— Prosim boga, gospa, da bi mi dal dovolj moči, da bom mogla najti njo, ki mi spomin na njo zaliva oči s solzami.
Krčevito je zahtela in pripomnila:
— Ne branite mi plakati, gospa... Srce se mi trga; moje gorje ne išče utehe...
— Torej se pa vrnem; k tebi pridem zopet, ko zapreš pipice; smerikavih ljudi namreč ne morem videti. Tudi solz ne prenesem... odkar mi je umrl mož... poštenjak od pete do glave...
— Ah, torej ste vdova, gospa? — je vzdihnila Luiza. — No, potem takem ste tudi vi mnogo pretrpeeli in... lahko razumete mojo bolelost... Zato torej ste me usmilili in me vzeli k sebi...
— Bog mi je priča... pomislila sem: Glej, ubogo dekline, ki potrebuje skrbno mater, da bi ji pomagala... in...
— In prožili ste roko nesrečni, slepi siroti, izgubljeni v tem velikem mestu. O... hvala vam, gospa, bog vam povrne stotero, kar ste storiši zame! Tudi Henrika vam bo hvaležna za to, da ste me privedli k nji...
— Da, da! — je odgovorila Frochardka hladno, — ko jo najdeva, to gospodično...
— Toda, — je dejala slepa z drhtečim glasom, — kaj mi niste rekli... ne — obljubili ste mi...
— Kaj pa?... Kaj sem ti obljubil?... Da bova iskali tvojo sestro?...

No dobro, s tem lahko računaš...
Slepa ni razumela čudnega glasu, ki je z njim Frochardka izgovorila te besede; nasprotno, v prekipevajoči hvaležnosti je iztegnila proti nji roke in zašepetala:
— Kako dobri ste, gospa; plemenitejšje duše v svoji nesreči nisem mogla srečati...
— Če je človek mati in oče družine obenem, draga moja, pač zna sočustvovati s trpečim bližnjim... Toda tpepa sem že itak dovolji; otrsi si solze, ki mi trgajo živce.
— Da, gospa, da, prihranim vam pogled na moje gorje... Glejte, ne jokam več... Nočem več plakati.
In obrnila je svoj obridkosti izmučeni obraz k starki, rekoč:
Zdej bom imela pogum in moč, da bom lahko hodila ves dan. Kdaj pojdeva z doma?
In ogrevajoč se za misel na napore, ki se je čutila za nje dovolj močno, da najde Henriko, je dejala:
— Hodili bova od jutra do večera; spremljala vas bom iz okraja v okraj. In na vogalu vsake ulice bom klicala sestro... Saj mi boste dovolili klicati jo — je-li? In slišala me bo. Klicala bom na vso moč: Henrika!... jaz sem... jaz, tvoja sestra Luiza!... Henrika!... Henrika moja! oglašil se!
In ker je starka molčala, je vprašala boječe:
— Kaj mi ne boste dovolili klicati sestro?
— Klicala boš lahko, kolikor boš hotela! — je zamrmrala Frochardka, — v tem ne vidim nič hudega.
In licemerno je nadaljevala:
— No, dobro, zdej, ko si že pripravljena k odhodu, te odvedem v nekatero okraje... Samo obleči se moraš... Pomagala ti bom namestu komornice...
— Vajena sem oblačiti se sama, gospa; odkar sem slepa, si pomagam z rokami in tip mi nadomestuje oči.
— Kaj? — je pomislila Frochardka, — nato sem pa čisto pozabila!
In ne da bi kaj odgovorila, je odšla v prtiličje po cape, ki jih je bila pripravila zvečer kot nadomestilo za deklino obleko.
— Dovolji, dušica, — pomagam ti, — da ne bova trčili časa, — je dejala s sladkim glasom.
Toda v trenutku, ko ji je hotela pomagati obleči jopico, se je Luiza dotaknila blaga in vzkljknila presenečeno:
— Motite se, gospa, to ni moja obleka!
— Seveda ne, toda to ti posodim, — je odgovorila Frochardka brez odnevanja.
— Zakaj?... Saj nosim še napo žalno obleko po smrti svoje dobrotnice, gospa.
— Zato, ker si včeraj razburjena begala po nabrežju, pa si se zataknila z jopico ob klopi in si jo raztrgala... Treba jo bo zašiti, vsa podloga je raztrgana... Prepričaj se sama, — ji je prigovarjala starka, — če hočeš rajše dva dni prej z doma...
— Dva dni prej? — je vzkljknila Luiza.
— Gotovo bi bilo treba dva dni in še pridno bi morala šivati.
— Če je tako, gospa, pa vzamem jopico, ki mi jo hočete posoditi.

Preseljevanje Rusov na ruski zemlji
Sovjetska vlada „čisti“ vse kraje, ki bi igrali v primeru vojne važno vlogo

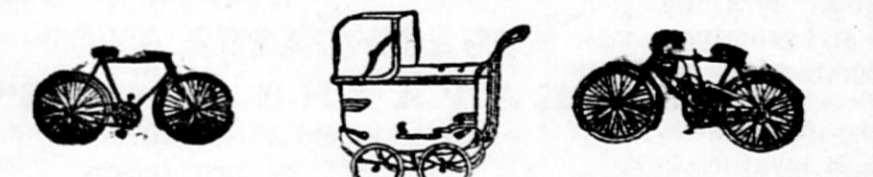
V zgodovini nove dobe nima primere umetno preseljevanje prebivalstva, kakor ga vidimo v Rusiji, ker se hoče sovjetska vlada glede na morebitno vojno že zdej zaravovati proti notranjemu sovražniku na mejah, v industrijskih krajih in v velikih mestih. Vse obmejne kraje, sedeži jeklarov in tovarov za strelivo, kakor tudi politično važna mesta, se otrešajo vseh elementov, ki bi se utegnili v primeru vojne pridružiti sovražniku. Milijone prebivalcev poedinih krajin sistematično in temeljito preiskujejo in vse nezaželjene brezobzirno odstranijo. Ti ukrepi se opirajo na nedavno odredbo sovjetske vlade glede razpredelitve prebivalstva po poedinih krajih odnošno glede potnih listov.
Prvotno so vsi mislili, da hoče sovjetska vlada s tem dekretom odstraniti iz velikih mest prebivalce, ki so v njih prav za prav odveč. V začetku so res izdajali potne liste samo v Moskvi, Leningradu in Harkovu, potem se je pa revizija polagoma raztegnila tudi na mnoga druga mesta. Inozemci niso mogli razumeti pravega pomena teh ukrepov. Kmalu se je pa pokazalo, da gre pri tem v prvi vrsti za obrambo države in da obsegajo ukrepi tudi vse vojaško važne kraje v Rusiji. Svet ljudskih komisarjev je s posebnim dekretom odredil revizijo prebivalstva posebno v vojaško važnih krajih.
Predno dobe ljudje potne liste, ugovori posebna komisija točno vse podatke iz njihove preteklosti. Kdor ne ustreza komisiji v političnem pogledu, ne dobi potnega lista in mora svoje bivališče zapustiti v 10 dneh. Bivši plemiči, duhovniki, trgovci, veleposelniki itd. v takih krajih sploh ne dobe potnih listov in torej nimajo v njih domovinske pravice. V drugih krajih sovjetske Rusije se pa izdajajo potni listi brez vsakih omejitev in so samo osebne legitimacije.

Novgorod) itd. V Moskvi in Leningradu spada v območje čiščenja tudi okolica 100 km naokrog.
Izgon pomeni seveda za mnoge ljudi najhujši udarec. Ljudje, ki so si na vse načine prizadevali prilagoditi se novim razmeram in ki je bila njihova preteklost skoraj že pozabljena, so postali nenkrat zopet razredni sovražniki in vlada jih je postavila pred problem, kako ustvariti si novo eksistenco. Že sama pripadnost k rodbini takega razrednega sovražnika zadostuje, da mora človek zapustiti svoj dom. Za izgon zadostuje tudi, če je bil človek trgovec pred 8 ali 10 leti, ko je bila v Rusiji še dovoljena privatna trgovina. Vlada pa pravi, da so ti ukrepi tako važni, da interesi poedincev sploh ne prihajajo v poštev, ker gre za načela razredne borbe.

KINO »LJUBLJANSKI DVOR«
Telefon 2730
WALLACE BERRY v senzaciji
Nepremagljivi kovboj
Ob 4., ½ 8. in 9. večer.
Jutri (na praznik) ob 3., ½ 5., 6., ½ 8., in 9. večer.

Turški pregovori

Tudi Turki imajo pregovore, ki se iz njih zrcali globoka življenjska modrost. Evo jih nekaj:
Kdor siromakom daje, bogu daje. — Delaj dobro, ko si pa storiš, vrzi v morje. Ribe morda tega ne bodo razumele, zato bo pa razumel bog. — Kdor se boga boji, temu se ni treba bati ljudi. — Prijatelj odtehta sorodnika. — Neumen prijatelj ti več škoduje, nego pameten sovražnik. — Kdor išče prijatelja brez napake, ga ne bo nikoli našel. — Čeprav tvoj sovražnik ni večji od mravlje, si ga vendar misli kot slona. — Majhen kamen lahko napravi veliko bulo. — Dobro vino in lepe ženske sta dva huda strupa. — Zena je lahko blagoslov ali pa nesreča za dom. — Na kapljico medu boš ujel več muh, nego na čeber kisa. — Kljči med, med do hripavosti, pa vendar ne postanejo tvoja usta sladka. — Kdor bi hotel za vsako stvar plakati, bi kmalu oslepel. — Kri se ne meša s krvjo, pač pa z vodo. — Srce je kakor otrok, kar zahteva, v to tudi upa. — Čeprav v jeziku ni kosti, vendar lomiti tudi kosti. — Če posetiš slepca, zamiži. — Težko je volka za ušesa držati. — Boljše je danes jajce, nego jutri kokoš. — Norec ima srce na jeziku, modrijan pa jezik na srcu. — Karkoli obetaš, imej pri sebi. — Ni mogoče držati dveh melon pod eno pazduho. — Če hočeš v miru živeti, moraš biti slep, gluhi in nem. — Tudi tistega, ki vse ve, ljudje opeharijo. — Več je nevidnih, nego vidnih stvari. — Na najetem konju ne boš dolgo jezdit.

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozičkov, prevoznih triciklov, motorjev in šivalnih strojev. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Cenit' franko.
»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Specijelni entel oblek

azuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinije delo pri
Matek & Mikeš, Ljubljana
poteg hotela Struželj
Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjali; mtlanje, izdelovanje gumbic. V sled najmodernejše ureditve podjetja — najnižje cene.

PRED NAKUPOM SI OGLEDJ NOVA CHROM-PONIKLANA PUCH KOLESA!
Ugodne cene in plačilni pogoji.
IGN. VOK, LJUBLJANA
Tavčarjeva ulica št. 7 164

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakov ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas 100 5.

STANOVANJA
250.— DIN MESEČNO dvosobno stanovanje s pritliklinami in vrtom. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 2374

RAZNO Čevlji na obroke „ALVA“
LJUBLJANA, Selenburgova 4

KUPIM
PLETILNE STROJE št. 10 ali 12-80-100 kupim. Poudbe z opisom in ceno na naslov: Anton Filipovič, Vinkovci. 2333

TUDI NARAVA MENJA OBLAČILO
Ljudje sledimo njenemu primeru. Samo s to razliko, da mi izbiramo. Velika izbira staroznane trvdke

SPORTNI VOZIČEK
Izobro ohranjen, kupim. — Poudbe s ceno na naslov: Jošar, Lucova, pošta Petrovci, Prekmurje. 2365

R. MIKLAUC, LJUBLJANA, poleg škofije.
vas bo presenetila. Veselilo nas bo, ako nas počastite z obiskom

BELEGA KROMPIRJA
par vagonov kupi Rigler, Pragersko. 2366

ANTON MARTINO
se priporoča za vsa soboslikarska dela (nizke cene, delo solidno). — Kličite telefon 2701. 36/L

PRODAJ
SIVALNI STROJ dobro ohranjen, za ugodno ceno prodam. Poizve se »Pod smrek« št. 37, Dobrava. 2351

TAKO KOT SI VI ŽELITE
ako se strizete in brizete v brivnici hotela »Sion«. 27/L

2 AVTOBUSA
Chevrolet in Tatra, 18sedezna, oba v dobrem stanju prodam mestno avtopodjetje Ptuj. 2347

Moderni slamniki pod lastno ceno
v sled opustitve trgovine. Stuchly - Maške, LJUBLJANA, Židovska ul. 3.

HLADILNO OMARO
novi, 80-80 krat 60, vez sladkega sosa, platneno streho in 2 sedeža za zapravljičevke poceni prodam Ogorelec, Škofljica. 2330

URAD ZA ZASOČITO ZAVAROVANCEV
Zagreb, borzna palača — telefon 87-39, daje nasvete pri sklepanju zavarovalnih pogodb. 2368

J. MAČEK, Ljubljana Aleksandrova c. 12
nudi **krasne birmanske obleke,** modre in bele, vseh velikosti.

BREZKONKURENČNI
slager predmet za ljubljanski veleesejem oddam. Dopise na naslov: A. Zorko, Maribor, Aleksandrova 14. 2369

NA DOBRO PRIMORSKO KUHINJO
sprejme abonente gostilna Dragga Guštrn, Kapiteljska ulica 3. 2356

ZIMA!
Kdor si želi nabaviti žimo, lepo in dolgo, po najnižji ceni, naj si jo ogleda na ljubljanskem veleesejmu. — Stanko Remic, čistilnica in predilnica najfinije žime, Ljubno ob Savinji. 2362

ANTON MARTINO
se priporoča za vsa soboslikarska dela (nizke cene, delo solidno). — Kličite telefon 2701. 36/L

TAKO KOT SI VI ŽELITE
ako se strizete in brizete v brivnici hotela »Sion«. 27/L

Moderni slamniki pod lastno ceno
v sled opustitve trgovine. Stuchly - Maške, LJUBLJANA, Židovska ul. 3.

URAD ZA ZASOČITO ZAVAROVANCEV
Zagreb, borzna palača — telefon 87-39, daje nasvete pri sklepanju zavarovalnih pogodb. 2368

URE ZA BIRMO
na hranilne knjižice prodaja Ivan Pakiž, Ljubljana, Pred Škofijo 15. 2354

MILOSTLJIVA!
Vaš krzneni plašč brez poletje najskrbneje konzervira trvdka L. ROT, Ljubljana, Mestni trg št. 5. — Obenem istega tekom poletja za polovično ceno popravil in modernizira. Plačljivo šele jeseni ob prevzemu. 2298

Horoskop 1933-34

Znani astrolog vam bo pojasnil vaše zakonsko stanje, kakor v pogledu ljubezni, spekulacij, sodišča, zdravja, nasledstva, loterije, potovanja, tako tudi vseh drugih.
Daje vam nasvete, kje se morate varovati in kje vam preti nevarnost. Pošljite točne podatke o rojstvu in honorar Din 20.— na naslov: Astropsihno studio, Zalec, Dravska banovina. 2359

V bližini lepe žene
je nemogoče ostati revodušen. Svita Vsa npravi privlačno. Obrnite se z zaupanjem:
A. Zlender, Mestni trg 22

Modna konfekcija
Najboljši nakup
A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

URE ZA BIRMO
na hranilne knjižice prodaja Ivan Pakiž, Ljubljana, Pred Škofijo 15. 2354

NEDREMIGINE
LEPO POSESTVO
13 orakov, prodaja Vinko Kocbek, Vokovski dol 39, Jarenina pri Mariboru. 2349

10 STAVBNIH PARCEL
po 600—1000 kv. m prodam pri kolodvoru v Vižmarjih številka 100-59. 2348

ZIDANO HISO
podkleteno, 2 orala zemlje, pol ure od toplje Dobrna za 20.000 Din prodam Črepinšek, Celje, gostilna »Jelen«. 2332

U VARAZD. TOPLICAMA
iznajmljuje se sa 1. Lipnjom oz. gud. gostiona sa 8 soba i inventarom. Može se preuzeti samo gostiona ili sobe same, po želji. Vlastnica vojna dati istu i na procente točenja. Upitati: udova Cecilija Kovarčić, Koprivnica, kraj Zagreba. 2372

DENAR
za počitnice prihranite — ako nabavljate pri nas za letna oblačila
SVILO TROPICAL ANGL. FRESCO itd.
Oglejte si naše izložbe in ogromno zalogo. Posetite nas — prepričajte se
NOVAK — Ljubljana
Kongresni trg št. 15 (nasproti nunski cerkvi)